

Valtuustoaloite, Henkilöstön koulutuslupaus

Ahall 15.05.2023 § 174
293/00.01.02.04/2023

Valmistelija: Mari Antikainen, henkilöstöjohtaja
puh. 044 718 6401, mari.antikainen(at)pshyvinvointialue.fi

Perussuomalaisten valtuustoryhmä on tehnyt valtuustoaloitteen 4.1.2023 sairaanhoitajien rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden lisäkoulutuksen lisäämisestä ja valmistelun aloittamisen koko henkilökuntaa kattavasta koulutuslupauksesta. Koulutuslupauksessa määriteltäisiin esimerkiksi paikallisen koulutuksen määrä ja sisältö eri ammattiryhmille. Valtuustoaloite on hyväksytty valmisteluun helmikuun aluevaltuustossa.

Asian käsittelyn tausta

Valtuustoaloitteen ehdotus lisäkoulutuksesta on vaikutuksiltaan positiivinen. Sairaanhoitajan tehtäväkuvia laajentamalla on aiemminkin pyritty hallitsemaan kasvavia terveydenhuollon kustannuksia ja vastaamaan lisääntyneeseen hoidon tarpeeseen väestön ikäjakauman muuttuessa. Kansallisesti rajatun lääkkeenmääräämiskoulutuksen käyneitä sairaanhoitajia on noin 800 ja koulutusta on järjestetty eniten Jyväskylässä, Helsingissä ja Lahdessa.

Valtuustoaloitteen pohjalta selvitettiin Pohjois-Savon hyvinvointialueella rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden omaavien sairaanhoitajien määrää ja tehtäväkuvaa sähköpostikyselyillä ja haastatteluilla. Rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden erikoispätevyyden saaminen edellyttää 45 opintopisteen laajuisia korkeakouluopintoja. Savonia-ammattikorkeakoulu on kouluttanut 9 henkilöä rajattuun lääkkeenmääräämisoikeuteen. Tällä hetkellä koulutusta ei Savoniassa ole tarjolla. Eniten koulutuksen käyneitä suhteutettuna asukasmäärään on Pohjois-Karjalan, Etelä-Karjalan, Etelä-Savon ja Keski-Suomen hyvinvointialueilla.

Pohjois-Savon hyvinvointialueella on kyseisen koulutuksen käynyt 17 sairaanhoitajaa, joista 13 (76 %) toimii lääkkeenmääräämishoitajan tehtävissä. Ominaista vähäisestä määrästä johtuen on ollut, ettei lisäkoulutettujen osalta toimintaa ole organisoitu ja johdettu systemaattisesti, jolloin lääkkeenmääräämisoikeuden saaneiden sairaanhoitajien osaamista olisi hyödynnetty riittävästi. Sairaanhoitajan lääkkeen määrääminen sopii hyvin mm. avoterveydenhuollon palveluihin (esimerkiksi päivystävän sairaanhoitajan vastaanotto toimintaan), ehkäisyneuvontaan ja perhesuunnitteluun, kotisairaanhoitoon ja kotihoitoon sekä pitkäaikaissairauksien vastaanotto toimintaan.

Rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden mahdollisuus tukee sairaanhoitajien urakehitystä ja lisää veto- ja pitovoimaa. Jatkossa koulutuksen käyneet sairaanhoitajat voisivat tuoda helpotusta maakuntien lääkärivajeeseen osallistumalla asetuksessa määriteltyjen lääkehoitojen määräämiseen.

Yhteenveto

Sairaanhoitajien rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden lisääminen Pohjois-Savon hyvinvointialueella on ajankohtaista ja uudelleen arviointi on mahdollista. Toimintatavan järjestelmällinen käyttöönotto edellyttää koulutustarpeen arviointia ja monialaista sopimista tehtävänkuvan laajentamisesta sovituisissa toimintayksiköissä sekä yhteistyössä oppilaitoksen kanssa.

Pohjois-Savon hyvinvointialueella ei ole vielä alkuvaiheessa tehty erillistä koulutuslupausta, mutta koulutuslupauksellinen vastuu ja kirjallinen sitoutuminen sisältyy hyvinvointialueelle vahvistettuun täydennyskoulutusohjeeseen. Ohjeen mukaan ”hyvinvointialueen työnantajan tulee seurata henkilöstön ammatillista kehittymistä ja luoda edellytykset sille, että henkilöstö voi osallistumalla tarvittavaan ammatilliseen täydennyskoulutukseen sekä muilla ammatillisen kehittymisen menetelmillä ylläpitää ja kehittää tietojaan ja taitojaan voidakseen harjoittaa ammattiaan turvallisesti ja asianmukaisesti. ”Hyvinvointialueen täydennyskoulutuspäivien määrällinen tavoite on tasapuolisen kohtelun näkökulmasta kolme (3) päivää/vuosi. Määrällinen tavoite voi kuitenkin yksikkökohtaisesti määrärahojen sallimissa rajoissa ylittyä, sillä päätöksenteossa on otettava huomioon ko. henkilön yksilöllinen ammatillisen osaamisen kehittämistarve sekä ammatin ja työtehtävien asettamat vaatimukset.

Esityslistan oheisaineistona:

- Valtuustoaloite, henkilöstön koulutuslupa

Valmistelijan päätösehdotus:

Aluehallitus päättää hyväksyä aloitteeseen annetun vastauksen ja vie sen edelleen aluevaltuuston käsiteltäväksi.

Valtuustoaloite nähdään merkittäväksi ja sitä voidaan konkreettisesti edistää.

Valtuustoaloitteen pohjalta ehdotetaan etenemiseksi seuraavaa:

1. Sairaanhoitajien lääkkeenmääräämiskoulutuksen määrällinen tarveanalyysi tehdään palvelutuotannon eri toimialoilla vuoden 2023 aikana koulutusyksikön toimesta.
2. Käynnistetään tarpeen mukainen koulutusyhteistyö Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa sairaanhoitajien rajatusta lääkkeenmääräämiskoulutuksesta oppilaitoksen resurssit ja aikataulu huomioiden.
3. Varmistetaan, että rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden koulutuksen käyneet sairaanhoitajat toimivat uuden osaamisen

mukaisissa työtehtävissä ja heidän tehtäväkuvansa ja työnvaativuutensa on määritelty.

4. Koulutuslupauksen todetaan alustavana sisältyvän täydennyskoulutusohjeeseen. Yksiselitteistä koulutuslupausta ei tässä vaiheessa aseteta, ottaen huomioon, että koulutuksen määrästä ja sisällöstä eri ammattiryhmille päätöksenteossa on otettava huomioon ko. henkilön yksilöllinen ammatillisen osaamisen kehittämistarve sekä ammatin ja työtehtävien asettamat vaatimukset. Koulutuslupauksena toteutetaan vähintään lakisääteisen täydennyskoulutuksen määrää. Lisäksi talousarviosuunnittelu edellyttää riittäviä määrärahoja.

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Aloite vastaa erittäin hyvin sekä hyvinvointialueen taloudellisuus- ja tuottavuusohjelman tavoitteisiin muun muassa ammattiryhmien välisen työnjaon kehittämisen osalta sekä tukee integraatiota hoitoketjun kehittämisen osalta.

Esittelijä

hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää hyväksyä aloitteeseen annetun vastauksen ja vie sen edelleen aluevaltuuston käsiteltäväksi. Valtuustoaloite nähdään merkittäväksi ja sitä voidaan konkreettisesti edistää.

Valtuustoaloitteen pohjalta ehdotetaan etenemiseksi seuraavaa:

1. Sairaanhoidajien lääkkeenmääräämiskoulutuksen määrällinen tarveanalyysi tehdään palvelutuotannon eri toimialoilla vuoden 2023 aikana koulutusyksikön toimesta.
2. Käynnistetään tarpeen mukainen koulutusyhteistyö Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa sairaanhoidajien rajatusta lääkkeenmääräämiskoulutuksesta oppilaitoksen resurssit ja aikataulu huomioiden.
3. Varmistetaan, että rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden koulutuksen käyneet sairaanhoidajat toimivat uuden osaamisen mukaisissa työtehtävissä ja heidän tehtäväkuvansa ja työnvaativuutensa on määritelty.
4. Koulutuslupauksen todetaan alustavana sisältyvän täydennyskoulutusohjeeseen. Yksiselitteistä koulutuslupausta ei tässä vaiheessa aseteta, ottaen huomioon, että koulutuksen määrästä ja sisällöstä eri ammattiryhmille päätöksenteossa on otettava huomioon ko. henkilön yksilöllinen ammatillisen osaamisen kehittämistarve sekä ammatin ja työtehtävien asettamat vaatimukset. Koulutuslupauksena toteutetaan vähintään lakisääteisen täydennyskoulutuksen määrää. Lisäksi talousarviosuunnittelu edellyttää riittäviä määrärahoja.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.